A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2024. szeptember 5.*

„Fellebbezés – Az Európai Unió saját forrásai – Valamely tagállam pénzügyi felelőssége – A saját forrásokat érintő veszteségeknek megfelelő összegek kifizetése az Európai Bizottság részére – Az Unió jogalap nélküli gazdagodásán alapuló kereset – A tagállamok saját forrásokkal kapcsolatos kötelezettségei – A saját források összegeinek megállapítása – A be nem szedett összegek B számlára való lekönyvelése – Határidők – A behajthatatlannak nyilvánított jogosultságoknak megfelelő összegek rendelkezésre bocsátása alóli mentesülés – Feltételek”

A C-494/22. P. sz. ügyben,

az **Európai Bizottság** (képviselik: J.-P. Keppenne, T. Materne és P. Němečková, meghatalmazotti minőségben)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2022. július 22-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

a **Cseh Köztársaság** (képviselik: L. Březinová, O. Serdula, M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben)

felperes az elsőfokú eljárásban,

támogatja:

a **Holland Királyság** (képviselik: M. K. Bulterman, A. Hanje és J. Langer, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél a fellebbezési eljárásban,

a **Belga Királyság** (képviselik kezdetben: S. Baeyens és J.-C. Halleux, később S. Baeyens, P. Cottin és C. Pochet, meghatalmazotti minőségben),

a **Lengyel Köztársaság** (képviselik: B. Majczyna, A. Kramarczyk–Szaładzińska és R. Stańczyk, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó felek az elsőfokú eljárásban,

* Az eljárás nyelve: cseh.

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Jürimäe tanácselnök (előadó), K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, a harmadik tanács bírájaként eljárva, N. Piçarra, N. Jääskinen és M. Gavalec bírák,

főtanácsnok: T. Ćapeta,

hivatalvezető: L. Carrasco Marco tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2024. január 10-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2024. március 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésével az Európai Bizottság az Európai Unió Törvényszéke 2022. május 11-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ítéletének (T-151/20, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2022:281) részleges hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék részben helyt adott a Cseh Köztársaság EUMSZ 268. cikken alapuló, az Európai Unió saját forrásai címén kifizetett 40 482 255 cseh korona (CZK) (hozzávetőleg 1,6 millió euró) összeg visszatérítésére irányuló keresetének.

Jogi háttér

A Vámkódex

2 A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendeletnek (HL 1992. L 302. 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o., a továbbiakban: a Vámkódex) a jogvita alapját képező tényállás időpontjában hatályos 217. cikke (1) bekezdésének első albekezdése ekként rendelkezik:

„A vámhatóságnak, amint rendelkezésére állnak a szükséges adatok, ki kell számítania minden egyes, vámtartozásból származó behozatali vagy kiviteli vám összegét (a továbbiakban »vámösszeg«), és be kell jegyeznie a könyvelési nyilvántartásba vagy más ezzel egyenértékű adathordozóba (könyvelésbe vétel).”

3 A Vámkódex 218. cikke a következőket mondta ki:

„(1) Ha vámtartozás keletkezik a behozatali vámok alóli részleges mentesség melletti ideiglenes behozataltól eltérő vámeljárás során az árunyilatkozat elfogadása vagy az ezzel azonos joghatású bármely más intézkedés eredményeként, az ilyen vámtartozás összegét kiszámítása után azonnal, de legkésőbb az áru kiadását követő második napon könyvelésbe kell venni.

[…]

(3) Ha az (1) bekezdésben említettektől eltérő körülmények mellett keletkezik vámtartozás, az adott vámösszeget attól a naptól számított két napon belül kell könyvelésbe venni, amikor a vámhatóság:

a) a szóban forgó vámösszeget ki tudja számítani,

és

b) meg tudja állapítani az adós személyét.”

Az 515/97/EK rendelet

4 A tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság közötti együttműködésről szóló, 1997. március 13-i 515/97/EK tanácsi rendelet (HL 1997. L 82., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 8. kötet, 217. o.; helyesbítés: HL 2014. L 289., 23. o.) 17. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„A Bizottság haladéktalanul átadja a tagállamok illetékes hatóságainak a vám- és mezőgazdasági jogszabályok érvényesítésében őket segítő, tudomására jutott információkat.”

5 E rendelet 20. cikke a következőket tartalmazza:

„(1) E rendelet céljának elérése érdekében a Bizottság a 19. cikkben meghatározott feltételek szerint közösségi közigazgatási és vizsgálati együttműködési küldetéseket hajthat végre harmadik országokban a tagállamok illetékes hatóságaival folytatott koordináció és szoros együttműködés keretében.

(2) Az (1) bekezdésben említett, harmadik országokban végrehajtott közösségi küldetéseket a következő feltételek szabályozzák:

a) a küldetések közösségi kezdeményezésre jönnek létre, adott esetben, az Európai Parlament által adott információ, illetve egy vagy több tagállam kérése alapján;

b) a küldetéseket az e célra kinevezett közösségi tisztviselők, illetve az érintett tagállam(ok) által e célra kinevezett tisztviselők hajtják végre;

[…]

(3) A Bizottság tájékoztatja a tagállamokat és az Európai Parlamentet az e cikk alapján végrehajtott küldetések eredményeiről.”

6 Az említett rendelet 45. cikke (1) bekezdésének első albekezdése kimondja:

„Formától függetlenül az e rendelet szerint továbbított minden információ bizalmas jellegű, és a [váminformációs rendszerben] tárolt adatokat is beleértve, szakmai titoktartási kötelezettség alá esik, illetve olyan védelmet élvez, mint minden hasonló információ az igénylő tagállam nemzeti joga és a közösségi hatóságokra vonatkozó megfelelő rendelkezések szerint.”

Az 1073/1999/EK rendelet

7 Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (HL 1999. L 136., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 91. o.) a jogvita alapját képező tényállás időpontjában hatályos (1), (3) és (16) preambulumbekezdése értelmében:

„(1) [M]ivel az intézmények és a tagállamok nagy fontosságot tulajdonítanak a Közösségek pénzügyi érdekei védelmének és a csalások, valamint a Közösségek pénzügyi érdekeit sértő bármely más jogellenes tevékenység elleni küzdelemnek;

[…]

(3) mivel e célkitűzés eléréséhez minden rendelkezésre álló eszközt teljeskörűen igénybe kell venni, különösen a Közösségre háruló vizsgálati feladatok vonatkozásában, ugyanakkor a nemzeti és a közösségi szintű feladatok közötti jelenlegi megosztást és egyensúlyt fenn kell tartani;

[…]

(16) mivel annak biztosítása érdekében, hogy [az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)] alkalmazottai által lefolytatott vizsgálatok során feltártakat figyelembe veszik, és a megkívánt utólagos intézkedéseket megteszik, a jelentéseknek elfogadható bizonyíték erejével kell rendelkezniük az igazgatási és bírósági eljárásokban; mivel ennek biztosítása érdekében a jelentéseket a tagállamokban hatályos igazgatási jelentések szabályait előíró rendelkezések figyelembevételével kell összeállítani […]”.

8 E rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„(1) A csalások, a korrupció és az Európai Közösség pénzügyi érdekeit sértő egyéb jogellenes tevékenységek elleni küzdelem megerősítése érdekében [az OLAF] a Közösség által az érintett területeken hatályos szabályok és megállapodások rendelkezései szerint a Bizottságra ruházott vizsgálati hatáskört gyakorolja.

(2) [Az OLAF] a Bizottság segítségével a tagállamok számára megszervezi a szoros és rendszeres együttműködést a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai között, annak érdekében, hogy összehangolják tevékenységeiket az Európai Közösség pénzügyi érdekeit sértő csalásokkal szemben. [Az OLAF] megtervezi és kifejleszti az Európai Közösség pénzügyi érdekeit sértő csalással és minden más jogellenes tevékenységekkel szembeni módszereket.”

9 Az említett rendeletnek „Vizsgálati jelentés és a vizsgálatot követő intézkedések” című 9. cikke az (1)–(3) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) [Az OLAF] által végrehajtott vizsgálat befejezését követően [az OLAF] az igazgató felügyelete mellett összeállít egy jelentést, amelyben feltüntetik a megállapított tényeket, a pénzügyi veszteség mértékét, amennyiben van, továbbá a vizsgálat által feltárt eredményeket és az igazgató javaslatait a meghozandó intézkedésekről.

(2) Az ilyen jelentések összeállításánál figyelembe veszik az érintett tagállam nemzeti jogában előírt eljárási követelményeket. Az ilyen alapon összeállított jelentések azon tagállamban,

amelyben azok felhasználása szükségesnek bizonyul, ugyanolyan módon és ugyanolyan feltételek mellett, mint az adott ország nemzeti közigazgatási felügyelői által készített jelentések, igazgatási vagy bírósági eljárásban elfogadható bizonyítéknak minősülnek. A jelentések tartalmát ugyanolyan értékelési szabályok alapján ugyanolyan értékelésnek vetik alá, mint az adott ország nemzeti közigazgatási felügyelői által összeállított jelentéseket, és a jelentéseket azokkal azonos értékű dokumentumnak tekintik.

(3) A külső vizsgálatot követően összeállított jelentéseket és az összes vonatkozó felhasználható dokumentumot az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak küldik meg azon szabályok betartásával, amelyeket a külső vizsgálatokra kell alkalmazni.”

10 Az 1073/1999 rendeletnek az OLAF általi továbbítására vonatkozó 10. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet 8., 9. és 11. cikkének, valamint a[z Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i] 2185/96/Euratom, EK [tanácsi] rendelet [(HL 1996. L 292., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 303. o.)] rendelkezéseinek sérelme nélkül a[z OLAF] mindenkor jogosult a külső vizsgálatok lefolytatása alkalmával megszerzett információt az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai számára megküldeni.”

A 2000/597/EK, Euratom és a 2007/436/EK, Euratom határozat

11 A jogvita alapját képező tényállás által érintett időszak során az Unió saját forrásainak rendszeréről szóló két határozatot kellett egymást követően alkalmazni, tudniillik az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 2000. szeptember 29-i 2000/597/EK, Euratom tanácsi határozatot (HL 2000. L 253., 42. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 200. o.), majd 2007. január 1-jétől az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 2007. június 7-i 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozatot (HL 2007. L 163., 17. o.).

12 A 2000/597 határozat 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint, amelynek tartalmát lényegében átvette a 2007/436 határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja, az Unió általános költségvetésében a saját forrásokat különösen a következőkből származó bevételek alkotják: „a közös vámtarifa szerinti vámok és egyéb vámok, amelyeket a harmadik országokkal folytatott kereskedelem tekintetében [az Unió] intézményei már megállapítottak vagy meg fognak állapítani”.

13 A 2000/597 határozat 8. cikke (1) bekezdésének első és harmadik albekezdése, valamint a 2007/436 határozat 8. cikke (1) bekezdésének első és harmadik albekezdése többek között előírja egyfelől azt, hogy az Unió saját forrásait a tagállamok a nemzeti törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések alapján szedik be, amelyeket adott esetben az uniós szabályozás követelményeihez igazítanak, másfelől a tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják az említett forrásokat.

Az 1150/2000 rendelet

14 A 2007/436 határozat végrehajtásáról szóló, 2000. május 22-i 1150/2000/EK, Euratom tanácsi rendeletet (HL 2000. L 130., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 169. o.; a továbbiakban: 1150/2000 rendelet) a jogvita alapjául szolgáló tényállás megvalósulásának idején a

2004. november 16-i 2028/2004/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL 2004. L 352., 1. o.) 2004. november 28-i hatállyal, valamint a 2009. január 26-i 105/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL 2009. L 36., 1. o.) 2007. január 1-jei hatállyal módosította (a továbbiakban: 1150/2000 rendelet).

15 Az 1150/2000 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése kimondta, hogy az Unió saját forrásokra való jogosultságát „meg kell állapítani, amint a vámjogszabályok által előírt feltételeknek eleget tesz a jogosultság számlákon történő lekönyvelését és az adós értesítését illetően.” A 2. cikk (2) bekezdésének első albekezdése értelmében „[a]z (1) bekezdésben említett jogosultság időpontja a vámjogszabályok által előírt nyilvántartásba vétel időpontja.” Végül a 2. cikk (3) bekezdésének első bekezdése kimondta, hogy „[v]itatott esetekben az illetékes közigazgatási hatóságokat tekintik, az (1) bekezdésben említett megállapítás alkalmazásában, olyan helyzetben lévőnek, amely kiszámítja a jogosultság összegét legkésőbb akkor, amikor az első közigazgatási határozatot meghozzák, amely értesíti az adóst az adósságról, vagy – ha ez történik meg először –, amikor a bírósági eljárást kezdeményezik.”

16 E rendelet 6. cikkének (1) és (3) bekezdése előírja:

„(1) A saját források számláit az egyes tagállamok államkincstára vagy az általuk kijelölt testület vezeti a források típusa szerinti bontásban.

[…]

(3) a) A 2. cikkben megállapított jogosultságokat, az e bekezdés b) pontjától függően, legkésőbb a megállapításukat követő második hónap 19. napja utáni első munkanapon könyvelik le a[z általában »A számlának« nevezett] számlákon.

b) Az a) pontban említett számlákra a beszedés vagy a biztosíték hiánya miatt be nem jegyzett jogosultságokat külön [általában »B számlának« nevezett] számlákon mutatják be az a) pontban megállapított időtartamon belül. A tagállamok akkor alkalmazhatják ezen eljárást, amikor a megállapított jogosultságok tekintetében, amelyekre nézve biztosítékot adtak, kifogással éltek, és amelyek esetleg változhatnak a felmerült vita rendezésétől függően.

[…]”

17 Az említett rendelet 9. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezett:

„A 10. cikkben szabályozott eljárásnak megfelelően minden tagállam a saját forrásokat a Bizottság nevében az államkincstárnál vagy az általuk kijelölt testületnél megnyitott számlán írja jóvá.”

18 Az 1150/2000 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének első albekezdése rögzítette többek között a saját forrásoknak az e rendelet 9. cikkében említett számlán történő jóváírására nyitva álló határidőt, míg 11. cikke úgy rendelkezett, hogy az elszámolás késedelme az érintett tagállam kamatfizetési kötelezettségét vonja maga után.

19 E rendelet 17. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőket írta elő:

„(1) A tagállamok megteszik az összes szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy a 2. cikk alapján megállapított jogosultságoknak megfelelő összeget az e rendeletben meghatározottak szerint a Bizottság rendelkezésére bocsássák.

(2) A tagállamok mentesülnek azon kötelezettség alól, hogy a Bizottság rendelkezésére bocsássák az olyan megállapított jogosultságok összegével megegyező összegeket, amelyek beszedése nem lehetséges:

a) *vis maior* okán; vagy

b) más, nekik fel nem róható okokból.

A megállapított jogosultságok összegeinek behajthatatlanságát az illetékes közigazgatási hatóság a behajthatóság lehetetlenségét megállapító határozat útján mondja ki.

A megállapított jogosultságok összegeit legkésőbb a jogosultság 2. cikkel összhangban történt megállapításának, illetőleg közigazgatási vagy peres eljárás esetén a jogerős határozat kihirdetésének, az arról szóló értesítésnek vagy közzétételnek az időpontjától számított öt év elteltével behajthatatlannak kell tekinteni.

Amennyiben részletfizetésre vagy részletfizetésekre került sor, a legfeljebb ötéves időtartam az utolsó kifizetés időpontjában kezdődik meg, amennyiben ez a kifizetés nem az adósság törlesztésére szolgál.

Azon összegeket, amelyek behajthatatlanságát határozat állapítja meg, illetőleg amelyeket behajthatatlannak kell tekinteni, véglegesen törölni kell a 6. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett külön számláról. Ezen összegeket a 6. cikk (4) bekezdésének b) pontjában említett negyedéves kimutatás mellékletében, valamint adott esetben a 6. cikk (5) bekezdésében említett negyedéves kimutatásban kell feltüntetni.”

A jogvita előzményei

20 A jogvita előzményeit a megtámadott ítélet 1–15. pontja ismerteti, és azok a jelen fellebbezés céljából a következőképpen foglalhatók össze.

21 2007. november 2. és 26. között az OLAF közösségi közigazgatási és vizsgálati együttműködési küldetést hajtott végre Laoszban, amelyen részt vett a cseh vámhatóságok egy képviselője is (a továbbiakban: ellenőrzési küldetés). A vizsgálat a Laoszból származó nem újratölthető tűzköves gázöngyújtóknak (a továbbiakban: öngyújtók) a 2004 és 2007 közötti időszakban bizonyos tagállamokba történő behozatalára vonatkozó ellenőrzésekre terjed ki. 2007. november 15-én egy „agreed joint minutes” című dokumentumot készítettek, amelyet a küldetés valamennyi résztvevője, valamint az illetékes laoszi hatóságok aláírtak (a továbbiakban: 2007. november 15-i jegyzőkönyv).

22 2008. május 30-án az ellenőrzési küldetést követően az OLAF elfogadta a küldetést lezáró jelentést (a továbbiakban: az OLAF jelentése). A jelentés német, angol és francia nyelvi változatát 2008. július 9-én megküldték a Cseh Köztársaságnak. A végleges vizsgálati jelentést az OLAF 2008. december 10-én fogadta el.

23 Az OLAF jelentésének következtetéseiből kitűnik, hogy az e jelentés által lefedett időszakban a Baide lighter Industry (LAO) Co., Ltd. (a továbbiakban: BAIDE) Kínából származó öngyújtókat importált, amelyeket azonban Laoszból származóként állított vám elé, így elkerülve a Kínából származó öngyújtókra alkalmazandó dömpingellenes vámot.

24 Az OLAF jelentése e tekintetben megállapította, hogy „az ellenőrzési küldetés során a kínai származásra vonatkozóan feltárt bizonyítékok elegendőek ahhoz, hogy a tagállamok adómegállapítási eljárást indítsanak”. A jelentés szerint „a tagállamoknak nyomonkövetési ellenőrzéseket kell tartaniuk, valamint adott esetben meg kell vizsgálniuk az érintett importőröket, és haladéktalanul meg kell indítaniuk a beszedési eljárást, amennyiben arra nem került még sor”.

25 Az OLAF jelentésének következtetései többek között 28 olyan esetre vonatkoztak, amelyekben a BAIDE a Cseh Köztársaságba 2005. szeptember 26. és 2007. március 1. között öngyújtókat hozott be és bocsátott szabad forgalomba (a továbbiakban: vitatott behozatalok).

26 Az illetékes cseh vámhatóságok ezen esetekben intézkedtek az utólagos adómegállapítási és beszedési eljárás lefolytatása iránt. Ugyanakkor az utólagos adómegállapítást nem lehetett az említett esetek mindegyikében elvégezni és valamennyi megállapított vámot beszedni.

27 2008. szeptember 22. és 2009. február 18. között a vitatott behozatalok tekintetében megállapított, de még be nem szedett vámoknak megfelelő összegeket a B számlára könyvelték.

28 Majd ezt követően 2013 novembere és 2014 novembere között a Cseh Köztársaság az alkalmazandó szabályozásnak megfelelően rögzítette a WOMIS információs rendszerben (Write-Off Operations and Management Information System) azon eseteket, amelyekben bizonyos összegű uniós saját forrást nem lehetett beszedni.

29 A Cseh Köztársaság továbbá azt kérte a Bizottságtól, hogy mentesüljön az Uniónak az előző pontban említett saját forrásainak rendelkezésre bocsátására vonatkozó kötelezettség alól.

30 2015. január 20-i levelében a Bizottság tájékoztatta a Cseh Köztársaságot, hogy az 1150/2000 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésében megállapított feltételek a szóban forgó esetek egyikében sem teljesültek. Ezért felhívta a cseh hatóságokat, hogy hozzák meg az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy 53 976 340 CZK összeg (hozzávetőleg 2,1 millió euró) legkésőbb az e levél megküldésének hónapját követő második hónap tizenkilencedik napját követő első munkanapig ezen intézmény számlájára kerüljön.

31 2015. március 17-én a Cseh Köztársaság ezen összeg 75%-át átutalta a Bizottság erre szolgáló számlájára az említett összeg 25%-át kitevő beszedési költségek, azaz 40 482 255 CZK (hozzávetőleg 1,6 millió euró) levonását követően. 2015. február 27-i levelében a Cseh Köztársaság előzetesen kifogásokat fogalmazott meg, jelezve a Bizottságnak, hogy – ezen intézmény állításainak megalapozottságától függően – feltételes kifizetésről van szó annak elkerülése érdekében, hogy az 1150/2000 rendelet 11. cikkében előírt kamatfizetésre legyen kötelezett.

A Törvényszékhez benyújtott kereset és a megtámadott ítélet

32 A Törvényszék Hivatalához 2020. március 16-án benyújtott keresetlevelével a Cseh Köztársaság az EUMSZ 268. cikk alapján keresetet indított 40 482 255 CZK (hozzávetőleg 1,6 millió euró) visszatérítése iránt az Unió jogalap nélküli gazdagodása címén.

33 A Törvényszék hatodik tanácsának elnöke 2020. szeptember 16-i határozataiban megengedte a Belga Királyságnak és a Lengyel Köztársaságnak, hogy a Cseh Köztársaság kereseti kérelmeinek támogatása végett beavatkozzanak.

34 A megtámadott ítéletben a Törvényszék részben helyt adott a Cseh Köztársaság kérelmeinek. Helyt adott a keresetnek az Unió saját forrásai címén fizetett 17 828 399,66 CZK (hozzávetőleg 700 000 euró) Bizottság általi visszatérítésére vonatkozó részében (a rendelkező rész 1. pontja), a keresetet az ezt meghaladó részében pedig elutasította (a rendelkező rész 2. pontja).

A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

35 Fellebbezésében a Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítélet rendelkező részének 1. pontját;

– utasítsa el a Cseh Köztársaság által a T-151/20. sz. ügyben benyújtott keresetet, vagy másodlagosan utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, hogy az határozzon a jogalapok még meg nem vizsgált részeiről; és

– abban az esetben, ha a Bíróság végleges határozatot hoz az ügyben, a Cseh Köztársaságot kötelezze a Bizottság részéről az elsőfokú eljárásban és a fellebbezési eljárásban felmerült költségek viselésére, vagy – amennyiben az ügyet visszautalja a Törvényszék elé – a költségekről jelenleg ne határozzon.

36 A Cseh Köztársaság azt kéri, hogy a Bíróság:

– a fellebbezést – mint elfogadhatatlant, vagy másodlagosan mint megalapozatlant – utasítsa el;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

37 A Belga Királyság és a Lengyel Köztársaság azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

38 A Bíróság Hivatalához 2023. január 11-én benyújtott beadványában a Holland Királyság azt kérte a Bíróságtól, hogy beavatkozhasson a jelen fellebbezési eljárásba a Cseh Köztársaság kereseti kérelmeinek támogatása végett. 2023. február 13-i határozatával a Bíróság elnöke helyt adott a kérelemnek. A Holland Királyság nem nyújtott be beavatkozási beadványt.

Az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitása iránti kérelemről

39 A Cseh Köztársaság a Bíróság Hivatalához 2024. március 22-én benyújtott beadványával azt kérte, hogy a Bíróság eljárási szabályzatának 83. cikke alapján rendelje el az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását.

40 E kérelem alátámasztása érdekében a Cseh Köztársaság arra hivatkozik, hogy a második fellebbezési jogalap értékelését illetően a főtanácsnok indítványa a tények téves értelmezésén alapul. Ezen indítvány 133. pontjában ugyanis megállapította, hogy e tagállam nem tanúsított proaktív magatartást, és nem kérte az OLAF-tól a szükséges információkat, az említett indítvány 138. és 143. pontjában pedig azt, hogy e tagállam megelégedett azzal, hogy tétlenül várta, hogy az OLAF átadja neki az információkat. Márpedig ezeket az állításokat nem támasztják alá a Törvényszék által különösen a megtámadott ítélet 99–103., 122. és 124. pontjában megállapított tények. Ezeket a szempontokat tehát tisztázni kell.

41 E tekintetben a Bíróság az eljárási szabályzata 83. cikkének megfelelően a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor elrendelheti az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását, különösen, ha úgy ítéli meg, hogy az ügy körülményei nincsenek kellően feltárva, vagy ha a fél e szakasz befejezését követően a Bíróság határozatára nézve döntő jelentőségű új tényt hoz fel, illetve ha az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amelyet a felek nem vitattak meg.

42 Arra is emlékeztetni kell, hogy sem az Európai Unió Bíróságának alapokmánya, sem pedig az eljárási szabályzat nem írja elő annak lehetőségét a felek számára, hogy a főtanácsnok által ismertetett indítványra válaszként észrevételeket tegyenek. Az EUMSZ 252. cikk második bekezdése értelmében a főtanácsnok teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva, nyilvános tárgyaláson indokolással ellátott indítványt terjeszt elő azokban az ügyekben, amelyek esetében a főtanácsnok részvételére van szükség. A Bíróságot nem köti sem ezen indítvány, sem pedig az annak alapjául szolgáló, a főtanácsnok által kifejtett indokolás. Következésképpen az, ha valamelyik fél nem ért egyet a főtanácsnok indítványával, bármilyen kérdéseket is vizsgáljon a főtanácsnok az indítványban, önmagában nem indokolhatja az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását (lásd ebben az értelemben: 2023. július 13-i Azoty és társai kontra Bizottság ítélet, C-73/22 P és C-77/22 P, EU:C:2023:570, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2024. február 8-i Pilatus Bank kontra EKB ítélet, C-256/22 P, EU:C:2024:125, 29. 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 Márpedig az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitása iránti kérelmének alátámasztása érdekében előadott indokokból kitűnik, hogy a Cseh Köztársaság kizárólag a főtanácsnok által az indítványában tett bizonyos ténybeli értékelésekre kíván válaszolni, ami nem indokolja az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását.

44 Ilyen körülmények között a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően megállapítja, hogy az eljárás szóbeli szakasza újbóli megnyitásának nincs helye.

A fellebbezésről

45 Fellebbezésének alátámasztása érdekében a Bizottság két jogalapra hivatkozik.

46 A Cseh Köztársaság előzetesen vitatja e jogalapok mindegyikének, következésképpen pedig a fellebbezés egészének elfogadhatóságát.

47 E tekintetben az elfogadhatóság vitatását e jogalapok mindegyikének vizsgálata keretében célszerű megvizsgálni.

Az első jogalapról

A felek érvei

48 Fellebbezésének alátámasztására felhozott első jogalapjával a Bizottság azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 85–93. pontjában a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot az 1150/2000 rendelet 6. cikke (3) bekezdésének és 17. cikke (2) bekezdésének értelmezése során. E jogalap két részre oszlik.

49 E jogalap első részében a Bizottság azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 88., 90. és 93. pontjában a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot az 1150/2000 rendelet 6. cikke (3) bekezdésének értelmezése során.

50 E tekintetben hangsúlyozza, hogy a vámokat illetően mindegyik tagállam, amely felelős a saját források rendszerének kezeléséért, köteles saját kezdeményezésére és az uniós jog által előírt határidőkön belül három, az 1150/2000 rendelet 2., 6. és 10. cikkében előírt egymást követő műveletet elvégezni, nevezetesen a jogosultságokat megállapítani, az A vagy B számlán lekönyvelni és rendelkezésre bocsátani. E műveletek szorosan kapcsolódnak egymáshoz, így az egyikükre alkalmazandó szabályok vagy határidők be nem tartása elkerülhetetlenül kihat a következő műveletekre.

51 E rendelet 17. cikkének (2) bekezdése mentességet biztosít a rendelkezésre bocsátás kötelezettsége alól. Amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 84. pontjában helyesen rámutatott, az ilyen mentesítés az e rendelkezésben foglalt feltételek tiszteletben tartásán kívül a jogosultságoknak a B számlán való szabályszerű lekönyvelését is feltételezi.

52 Márpedig a Törvényszék nem vette figyelembe azt, hogy a 2010. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-334/08, EU:C:2010:414) 69. pontja szerint a szabályszerű lekönyvelés azt is magában foglalja, hogy arra „az uniós jog tiszteletben tartásával” kerül sor. Ez a követelmény nemcsak a jogosultságok A vagy B számlán való lekönyvelésére vonatkozó határidők betartását foglalja magában, hanem a jogosultságok megállapítását is, amennyiben a vámjogszabályokban előírt feltételek teljesülnek.

53 Következésképpen – a Törvényszék által a megtámadott ítélet 90. pontjában tett megállapítással szemben – nem szabályszerű a szóban forgó jogosultságoknak a B számlán azon időpontban kezdődően történő késedelmes lekönyvelése, amikor e jogosultságokat ténylegesen megállapították. E tekintetben az a körülmény, hogy a Törvényszék szerint a B számlán történő lekönyvelés „pusztán számviteli művelet”, nem releváns.

54 Első jogalapjának második részében a Bizottság azt kifogásolja, hogy a megtámadott ítélet 85–88. és 93. pontjában a Törvényszék tévesen értelmezte az 1150/2000 rendelet 17. cikkének (2) bekezdését.

55 Először is, a Bizottság hangsúlyozza, hogy e rendelkezés nem alkalmazható a B számlán történő szabálytalan lekönyvelés esetén. Márpedig a könyvelés szabálytalan, ha – mint a jelen esetben – a jogosultságokat e rendelet 2. cikke alapján késedelmesen állapították meg.

56 Másodszor a Bizottság álláspontja az, hogy az 1150/2000 rendelet 17. cikke (2) bekezdésének alkalmazhatatlansága esetén a tagállamnak az Unió rendelkezésére kell bocsátania a késedelmesen megállapított jogosultságoknak megfelelő összeget. E tagállam vagyonának csökkenését, csakúgy mint az Unió ebből következő gazdagodását tehát igazolja a rendelkezésre bocsátási kötelezettség.

57 Következésképpen a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 85–88. pontjában mint hatástalant elutasította a Bizottság által felhozott érvet, és elemzését ezen ítélet 87. pontjában kizárólag az 1150/2000 rendelet 6. cikkében előírt határidők betartására korlátozta. Ebből az is következik, hogy – a Törvényszék által az említett ítélet 88. pontjában

megállapítottakkal ellentétben – a tagállamnak kell bizonyítania, hogy a saját forrásokkal kapcsolatos valamennyi műveletet a releváns szabályok, a határidők és az Unió pénzügyi érdekei védelmének tiszteletben tartásával hajtották végre.

58 Végül a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék által elfogadott értelmezés káros következményekkel járhat az Unió pénzügyi érdekeire nézve.

59 A Cseh Köztársaság válaszában azt állítja, hogy az első jogalap elfogadhatatlan, mivel nem felel meg az eljárási szabályzat 169. cikkének (2) bekezdésében foglalt követelményeknek. Az e jogalap alátámasztására felhozott érvek szerkezete és tartalma ugyanis nem felel meg az említett jogalap Bizottság általi körülhatárolásának.

60 Pontosabban a felperes olyan érveket adott elő, amelyek semmilyen kapcsolatban nem állnak azzal a kifogással, hogy a szóban forgó jogosultságok B számlán való lekönyvelése „pusztán számviteli műveletnek” minősül, és ellentmond e minősítés relevanciájának. Nem hivatkozott konkrét érvekre ennek vitatása, valamint azon állítás alátámasztása érdekében, amely szerint a Cseh Köztársaságnak bizonyítania kellett volna a saját forrásokra vonatkozó jogosultságok megállapítására, beszedésére és rendelkezésre bocsátására irányuló teljes eljárás megfelelőségét. A jelen jogalap két részének címe nem felel meg a tartalmuknak. Az előterjesztett érdemi érvek nem a jogosultságok B számlán való lekönyvelése határidejének betartására, hanem a megfelelő időben történő megállapításukra és a késedelmes megállapítás következményeire vonatkoznak, amivel nem a megtámadott ítélet 85–93. pontja foglalkozik, és egyébként a második jogalap tárgyát képezi. Ezenkívül az első jogalapból nem tűnik ki egyértelműen, hogy a Bizottság a jogosultságoknak a B számlán történő késedelmes lekönyvelését tervezi-e, vagy úgy véli, hogy e jogosultságok szabálytalanság esetén egyáltalán nem könyvelhetők le e számlán.

61 Az első jogalap mindenesetre megalapozatlan is.

62 E tekintetben a Cseh Köztársaság először is arra hivatkozik, hogy az 1150/2000 rendelet 6. cikkének (3) bekezdése kifejezetten előírja, hogy a jogosultságok B számlán való lekönyvelésére nyitva álló határidőt a „megállapításuk” időpontjától, tehát e jogosultság tényleges megállapításának időpontjától kell számítani. Sem e rendelet 17. cikke (2) bekezdésének szövege, sem annak célja nem akadályozza meg e rendelkezés alkalmazását e jogosultságoknak a B számlán való késedelmes lekönyvelése esetén. A Bizottság által javasolt értelmezés ellentmond e rendelkezés céljának, mivel megfosztja a tagállamot attól, hogy mentesüljön a saját források rendelkezésre bocsátásának kötelezettsége alól, miközben *vis maior* vagy neki fel nem róható okok miatt nem tudta azokat beszedni. A B számlán való lekönyvelés valóban pusztán számviteli művelet.

63 Másodsorban a Cseh Köztársaság azt állítja, hogy a 2010. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítéletben (C-334/08, EU:C:2010:414) a Bíróság az 1150/2000 rendelet 17. cikke (2) bekezdésének anyagi jogi feltételeiről olyan sajátos összefüggésben határozott, amelyet az érintett tagállamnak betudható csalárd cselekmények jellemeznek. E körülményekre tekintettel a Bizottság ebből az ítéletből nem következtethet arra, hogy a szóban forgó jogosultságoknak a B számlán megfelelő időben és azon időponttól számított határidőn belüli lekönyvelése, amikor azokat meg kellett volna állapítani, e rendelkezés alkalmazásának előfeltétele lenne. A Bíróság nem vizsgálta meg a jogosultságok B számlán való lekönyvelésére vonatkozó határidő számítását, és nem foglalkozott a késedelmes lekönyvelés következményeivel sem.

64 Harmadsorban a Cseh Köztársaság azt állítja, hogy a megtámadott ítélet nem jár káros következményekkel az Unió költségvetésére.

65 Negyedsorban a Cseh Köztársaság azzal érvel, hogy az első jogalap érdemi részével semmilyen kapcsolatban nem áll a Bizottság azon érve, amely szerint a tagállamnak a jogalap nélkül fizetett összeg visszakövetelésére irányuló kereset keretében bizonyítania kell, hogy a teljes vámeljárást a szabályoknak megfelelően, kellő időben és az Unió pénzügyi érdekeinek védelme mellett folytatták le.

66 A Belga Királyság és a Lengyel Köztársaság szintén az első jogalap megalapozatlanként történő elutasítását kéri.

67 A Belga Királyság megjegyzi, hogy az 1150/2000 rendelet 6. cikke (3) bekezdése b) pontjának megfelelően a tartozás B számlán való lekönyvelésének határideje e tartozás megállapításának időpontjában kezdődik. A B számlán történő késedelmes lekönyvelés tehát csak az érintett tartozás késedelmes megállapítása esetén lehetséges. A jelen ügyben a megtámadott ítélet 92. pontjából ugyanakkor az következik, hogy a szóban forgó vámok megállapítása nem volt késedelmes.

68 Egyébiránt a késedelmes lekönyvelés nem zárja ki automatikusan az 1150/2000 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésére való hivatkozás lehetőségét. A 2010. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-334/08, EU:C:2010:414) 69. pontját ugyanis az ezen ítélet alapjául szolgáló üggyel összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy az kizárólag arra a helyzetre vonatkozik, amikor a megállapított tartozást a B számlán könyvelik le, noha az nem felel meg az ott való lekönyveléshez szükséges anyagi feltételeknek.

69 A Lengyel Köztársaság lényegében szintén ezen utóbbi, a 2010. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-334/08, EU:C:2010:414) 69. pontjának hatályára vonatkozó érvre hivatkozik.

70 Hozzáteszi, hogy a vámok megállapításának határideje nem objektív és pontos kritériumon alapul, tekintettel az 1150/2000 rendelet francia nyelvi változata 2. cikkének (3) bekezdésében szereplő „pouvoir calculer [kiszámíthatja]” homályos és szubjektív kifejezésre. A gyakorlatban a Bizottság önkényesen határozza meg azt az időpontot, amikor úgy kell tekinteni, hogy a nemzeti vámhatóságok kiszámíthatják, és következésképpen megállapíthatják a vámokat. Az önkényesség elkerülése érdekében az e rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében előírt határidőt a vámok tényleges megállapításának időpontjától kell számítani.

71 Végül a Bizottságnak az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére alapított érve nem releváns, mivel a tradicionális saját forrásokkal kapcsolatos jogviták a tagállamok e források címén való hozzájárulásaira vonatkozó összes ügynek csak kis hányadát teszik ki, tehát nem sodorhatják veszélybe az uniós finanszírozási rendszert. Ez annál is inkább így van, mivel a saját források minden késedelmes rendelkezésre bocsátása az érintett tagállamot az 1150/2000 rendelet 11. cikkének megfelelően késedelmi kamat fizetésére kötelezi.

A Bíróság álláspontja

– *Az elfogadhatóságról*

72 Az eljárási szabályzat 169. cikkének (2) bekezdése értelmében a felhozott jogalapoknak és jogi érveknek pontosan meg kell jelölniük a Törvényszék határozatában szereplő indokolás vitatott részeit. Így az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a fellebbezésben pontosan meg kell jelölni a hatályon kívül helyezni kért ítélet kifogásolt részeit és az e kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket, ellenkező esetben a fellebbezés, illetve az érintett jogalap elfogadhatatlan (2018. szeptember 20-i Agria Polska és társai kontra Bizottság ítélet, C-373/17 P, EU:C:2018:756, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2022. április 28-i Changmao Biochemical Engineering kontra Bizottság ítélet, C-666/19 P, EU:C:2022:323, 186. pont).

73 Nem felel meg a jelen ítélet előző pontjában felidézett követelményeknek és elfogadhatatlannak kell nyilvánítani azt a jogalapot, amelynek érvelése nem kellően egyértelmű és pontos ahhoz, hogy lehetővé tegye a Bíróság számára a jogszerűségi felülvizsgálat elvégzését, különösen azért, mert a jogalap alapjául szolgáló alapvető elemek nem tűnnek ki kellően összefüggően és érthető módon a fellebbezés szövegéből, amely e tekintetben homályosan és kétértelműen van megfogalmazva (lásd ebben az értelemben: 2014. július 10-i Telefónica és Telefónica de España kontra Bizottság ítélet, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2022. április 28-i Changmao Biochemical Engineering kontra Bizottság ítélet, C-666/19 P, EU:C:2022:323, 187. pont).

74 A jelen ügyben a Bizottság a fellebbezésében pontosan és egyértelműen megjelöli a megtámadott ítélet azon pontjait, amelyeket az első fellebbezési jogalappal vitatni kíván, és előadja azokat az okokat, amelyek miatt úgy véli, hogy az e pontokban szereplő értékelések téves jogalkalmazáson alapulnak, amelyet szintén világosan kifejt.

75 Végeredményben a Cseh Köztársaság beadványaiból kitűnik, hogy megérthette ezen első fellebbezési jogalap terjedelmét, és elő tudta adni védekezésül az érveit.

76 Ennélfogva az első fellebbezési jogalap elfogadható.

– *Az ügy érdeméről*

77 A fellebbezésének alátámasztására felhozott első jogalap két részében, amelyek szorosan kapcsolódnak egymáshoz, és ezért együtt kell őket vizsgálni, a Bizottság a megtámadott ítélet 85–93. pontját vitatja.

78 E pontokban a Törvényszék elutasította a Bizottság azon érvelését, amely szerint lényegében a Cseh Köztársaság a jelen ügyben nem részesülhetett az 1150/2000 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésében előírt, a saját források rendelkezésre bocsátásának kötelezettsége alóli mentességben, mivel a szóban forgó jogosultságoknak az e rendelet 2. cikke alapján történő késedelmes megállapítása miatt e jogosultságokat az említett rendelet 6. cikkének (3) bekezdése értelmében nem szabályszerűen könyvelték le a B számlán.

79 A Törvényszék érvelése e tekintetben két indokon alapul, amelyeknek a Bizottság a jelen jogalappal vitatja a megalapozottságát.

80 Egyrészt a Törvényszék a megtámadott ítélet 86–88. pontjában megállapította, hogy ezen intézmény érvelése hatástalan. E tekintetben rámutatott arra, hogy „nem követelhető meg a Cseh Köztársaságtól”, hogy a jogalap nélküli gazdagodásra alapított keresete keretében „bizonyítsa »a vámeljárás, a követelés behajtása és a saját forrásokkal kapcsolatos műveletek során a teljes folyamatot valamennyi szabálynak megfelelően, megfelelő időben és az Unió pénzügyi érdekei védelmének tiszteletben tartásával hajtották végre«”. A Törvényszék szerint ugyanis a saját források rendelkezésre bocsátását nem igazolja az 1150/2000 rendelet 6. cikkében előírt határidők betartására vonatkozó kötelezettség, amelynek be nem tartása nem vezet kifizetéshez, még a késedelmi kamat fizetéséhez sem.

81 Másrészt a Törvényszék ezen ítélet 89–92. pontjában megállapította, hogy mindenesetre az 1150/2000 rendelet 6. cikke (3) bekezdése b) pontjának megfelelően a jogosultságoknak a B számlán való lekönyvelésére nyitva álló határidőt nem attól az időponttól kell számítani, amikor a szóban forgó jogosultságokat e rendelet 2. cikkének megfelelően meg kellett volna állapítani, hanem attól az időponttól, amikor e jogosultságokat ténylegesen megállapították. Márpedig ez a feltétel a jelen ügyben teljesül.

82 Ezen indokok megalapozottságának a felek érvei fényében történő értékelése érdekében elsőként emlékeztetni kell az Unió jogalap nélküli gazdagodására alapított keresetre alkalmazandó bizonyítási szabályokra.

83 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az EUMSZ 268. cikk és az EUMSZ 340. cikk második bekezdése alapján indított, az Unió jogalap nélküli gazdagodására alapított kereset az Unió érvényes jogalap nélküli gazdagodásának és a kérelmező vagyona ehhez kapcsolódó csökkenésének bizonyítékát igényli (lásd ebben az értelemben: 2008. december 16-i Masdar (UK) kontra Bizottság ítélet, C-47/07 P, EU:C:2008:726, 49. pont; 2020. július 9-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ítélet, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 82. pont).

84 Az azon tagállam által benyújtott ilyen jellegű kereset vizsgálata keretében, amely az Unió saját forrásainak összegét a Bizottság rendelkezésére bocsátotta azzal, hogy fenntartásokat fogalmazott meg ezen intézmény álláspontjának megalapozottságával kapcsolatban, a Törvényszék feladata többek között annak vizsgálata, hogy a felperes tagállam vagyonának az Unió saját forrásainak bizonyos, e tagállam által vitatott összegének a Bizottság rendelkezésére bocsátásához kapcsolódó csökkenését, valamint ezen intézmény ezzel összefüggő gazdagodását igazolják-e azok a kötelezettségek, amelyek az említett tagállamot az uniós jog alapján terhelik, vagy ellenkezőleg, nem igazolják azt (lásd ebben az értelemben: 2020. július 9-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ítélet, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 83. pont).

85 Ennek keretében tehát a felperes tagállamnak kell bizonyítania, hogy a saját források rendszerére vonatkozó uniós szabályok értelmében nem köteles a Bizottság rendelkezésére bocsátani a jogvita tárgyát képező saját források összegét, és eleget tett az e tekintetben fennálló kötelezettségeinek.

86 Ellentétben azzal, amire a Cseh Köztársaság utalt annak kifogásolásával, hogy a Bizottság több alkalommal megváltoztatta álláspontját a jelen ügy pert megelőző és peres szakaszai között, a fentiekből az is következik, hogy az Unió jogalap nélküli gazdagodására alapított, a jelen ítélet 84. pontjában hivatkozott feltételek mellett indított kereset tárgya nem korlátozódhat kizárólag a Bizottság által a kereset benyújtását megelőzően elfogadott álláspont cáfolatára. Ezen intézmény alperesi minőségében új érveket terjeszthet elő a felperes tagállam álláspontjának vitatása érdekében.

87 Másodsorban emlékeztetni kell az Unió saját forrásai rendszerének jellemzőire, amint azt a Bíróság az ítélkezési gyakorlatában összefoglalta.

88 E tekintetben az uniós jog jelenlegi állapotában az Unió saját forrásai rendszerének kezelése a tagállamok feladata, és az kizárólag az ő hatáskörükbe tartozik (2020. július 9-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ítélet, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 62. pont; 2022. március 8-i Bizottság kontra Egyesült Királyság [Az alulértékeléssel elkövetett csalás elleni küzdelem] ítélet, C-213/19, EU:C:2022:167, 345. pont).

89 A 2000/597 és a 2007/436 határozat 8. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy az Uniónak a 2000/597 határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja, illetve a 2007/436 határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti saját forrásait a tagállamok szedik be, és azok kötelesek az említett saját forrásokat a Bizottság rendelkezésére bocsátani (lásd ebben az értelemben: 2010. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-334/08, EU:C:2010:414, 34. pont; 2022. március 8-i Bizottság kontra Egyesült Királyság [Az alulértékeléssel elkövetett csalás elleni küzdelem] ítélet, C-213/19, EU:C:2022:167, 340. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

90 E célból a tagállamok az 1150/2000 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében kötelesek megállapítani az Unió saját forrásokra való jogosultságát, amint a vámjogszabályok által előírt feltételeknek eleget tesz a jogosultság számlákon történő lekönyvelését és az adós értesítését illetően. Következésképpen a tagállamok az e rendeletek 2. cikkével összhangban megállapított jogosultságokat az említett rendeletek 6. cikkében előírt feltételek szerint kötelesek lekönyvelni az Unió saját forrásainak számláján. E tekintetben pontosítani kell, hogy ugyanezen rendelet 6. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében a beszedés vagy a biztosíték hiánya miatt le nem könyvelt jogosultságokat külön számlákon, az ún. B számlán mutatják be (lásd ebben az értelemben: 2020. július 9-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ítélet, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2022. március 8-i Bizottság kontra Egyesült Királyság [Az alulértékeléssel elkövetett csalás elleni küzdelem] ítélet, C-213/19, EU:C:2022:167, 341. pont).

91 A tagállamoknak ezt követően az Unió saját forrásait az 1150/2000 rendelet 9–11. cikkében meghatározott feltételek mellett a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk, és azokat az előírt határidők betartásával jóvá kell írniuk az ezen intézmény nevében e célból nyitott számlán. E rendelet 11. cikkének (1) bekezdése értelmében az ezen számlára történő elszámolás késedelme esetén az érintett tagállamnak késedelmi kamatot kell fizetnie (2020. július 9-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ítélet, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 58. pont; 2022. március 8-i Bizottság kontra Egyesült Királyság [Az alulértékeléssel elkövetett csalás elleni küzdelem] ítélet, C-213/19, EU:C:2022:167, 342. pont).

92 Ezenkívül az 1150/2000 rendelet 17. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint a tagállamok megteszik az összes szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy az e rendelet 2. cikke alapján megállapított jogosultságoknak megfelelő összegeket a Bizottság rendelkezésére bocsássák. A tagállamok csak akkor mentesülnek e kötelezettségük alól, ha ezen összegek beszedésére *vis maior* miatt nem kerülhetett sor, vagy ha azok beszedése hosszú távon rajtuk kívül álló okok miatt lehetetlennek bizonyul. Azon összegeket, amelyek behajthatatlanságát megállapítják, illetőleg amelyeket behajthatatlannak kell tekinteni, véglegesen törölni kell az említett rendelet 6. cikke (3) bekezdésének b) pontjában említett külön számláról (lásd ebben az értelemben: 2020. július 9-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ítélet, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 60. pont).

93 E megfontolások fényében kell megvizsgálni a jelen jogalap megalapozottságát.

94 E célból először is az 1150/2000 rendelet 6. cikkének (3) bekezdése alapján meg kell határozni a jogosultságoknak a B számlán való lekönyvelésére nyitva álló határidő kezdő időpontját.

95 E rendelkezés előírja, hogy a rendelet „2. cikk[é]ben megállapított jogosultságokat legkésőbb a megállapításukat követő második hónap 19. napja utáni első munkanapon” könyvelik le a saját források számláin, azzal a pontosítással, hogy e határidő vonatkozik a jogosultságoknak mind az A, mind pedig a B számlán való lekönyvelésére.

96 Először is, amint azt többek között a Cseh Köztársaság állítja, a francia nyelvi változatban az összetett múlt idő alkalmazása kétségkívül értelmezhető úgy, hogy az 1150/2000 rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében előírt határidő a jogosultságok tényleges megállapításának időpontjában kezdődik, ideértve a késedelmes megállapítás esetét is, függetlenül attól az időponttól, amikor e jogosultságokat meg kellett volna állapítani.

97 Annak előírásával ugyanis, hogy az „[1150/2000 rendelet] 2. cikk[é]ben megállapított jogosultságokat” a saját források számláin le kell könyvelni, e rendelet 6. cikkének (3) bekezdése elválaszthatatlan kapcsolatot teremt a jogosultságok e számlákon történő lekönyvelése és előzetes megállapítása között, e kapcsolatot egyébként a Bíróság ítélkezési gyakorlata is elismerte (lásd ebben az értelemben: 1986. március 20-i Bizottság kontra Németország ítélet, 303/84, EU:C:1986:140, 11. pont; 2020. július 9-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ítélet, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 59. pont).

98 A megállapított jogosultságoknak a saját források számláján történő lekönyvelésére nyitva álló határidőt tehát az 1150/2000 rendelet 2. cikkében előírt, a jogosultságok megállapítására vonatkozó kötelezettség fényében kell értékelni. A jogosultságok könyvelésbe vétele ezért azt feltételezi, hogy azokat a 2. cikknek megfelelően, kellő időben megállapították (lásd analógia útján: 2006. október 5-i Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-312/04, EU:C:2006:643, 58–62. pont), vagyis amint a jogosultságok lekönyvelését és az adós értesítését illetően teljesülnek a vámjogszabályok által előírt feltételek.

99 Mivel ez utóbbi rendelkezés így elvont és objektív módon határozza meg azokat a feltételeket, amelyek mellett az Unió saját forrásokhoz való jogosultságának megállapítására vonatkozó kötelezettség keletkezik, nem lehet arra hivatkozni – amint azt a Lengyel Köztársaság teszi –, hogy a Bizottság önkényesen határozta meg azt az időpontot, amikor a jogosultságokat meg kellett állapítani.

100 Következésképpen, ellentétben azzal, amit a Törvényszék a megtámadott ítélet 90. pontjában megállapított, azon határidő tiszteletben tartását, amelyen belül az 1150/2000 rendelet 6. cikkének (3) bekezdése értelmében a jogosultságokat a saját források számláin jóvá kellett volna írni, attól az időponttól kell számítani, amikor a jogosultságokat e rendelet 2. cikke alapján meg kellett, vagy meg kellett volna állapítani.

101 E következtetést megerősíti a tagállamokat a saját források rendszerének kezelése terén terhelő felelősség, amely – amint arra a főtanácsnok az indítványának 94. pontjában lényegében rámutatott – megköveteli, hogy szigorúan értelmezzék e tagállamoknak a jogosultságok megállapítására, azoknak a saját források számláján való lekönyvelésére és rendelkezésre bocsátására vonatkozó kötelezettségeit.

102 Ez annál is inkább így van, mivel az 1150/2000 rendelet 6. cikke (3) bekezdésének ezzel ellentétes értelmezése lehetővé tenné a tagállamok számára, hogy indokolatlanul késleltessék a jogosultságok megállapítását, majd a saját források számláján való lekönyvelésüket és a rendelkezésre bocsátásukat, ami azzal a kockázattal járna, hogy könnyebben merülhetnének fel a vámok beszedését lehetetlenné tevő körülmények.

103 Másodsorban a Bíróság már kimondta, hogy a tagállamok azon lehetősége, hogy az 1150/2000 rendelet 17. cikkének (2) bekezdése alapján mentesüljenek azon kötelezettségük alól, hogy a megállapított jogosultságoknak megfelelő összegeket a Bizottság rendelkezésére bocsássák, nemcsak az e rendelkezésben foglalt feltételek tiszteletben tartását követeli meg, hanem azt is, hogy az említett jogosultságokat szabályszerűen a B számlára könyveljék, másként fogalmazva, hogy a könyvelésbe vételükre az uniós jog tiszteletben tartásával kerüljön sor (lásd ebben az értelemben: 2010. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-334/08, EU:C:2010:414, 65. és 69. pont).

104 Igaz ugyan, hogy – amint arra a jelen eljárásban részt vevő valamennyi tagállam hivatkozott – a 2010. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-334/08, EU:C:2010:414) alapjául szolgáló ügy a jelen ügytől eltérő ténybeli háttérre vonatkozott, ez azonban nem változtat azon, hogy ebben az ítéletben semmi nem enged arra következtetni, hogy a Bíróság a B számlán történő szabályszerű könyvelésbe vétel követelményének hatályát kizárólag az elé terjesztett ténybeli háttérre kívánta volna korlátozni.

105 Következésképpen a jelen ítélet 103. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően, és figyelembe véve a fenti 101. és 102. pontban kifejtett indokokat is, a Bizottsághoz hasonlóan meg kell állapítani, hogy valamely tagállam nem mentesülhet azon kötelezettség alól, hogy az 1150/2000 rendelet 2. cikkével összefüggésben értelmezett 6. cikke (3) bekezdésének b) pontjában előírt határidő betartásával a B számlán – e jogosultságok késedelmes megállapítása miatt – nem szabályszerűen könyvelésbe vett jogosultságoknak megfelelő összegeket a Bizottság rendelkezésére bocsássa.

106 Következésképpen, amikor a jogalap nélküli gazdagodásra alapított kereset keretében valamely tagállam a jelen ítélet 83–85. pontjában meghatározott feltételek mellett arra hivatkozik, hogy mentesült az 1150/2000 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésében előírt, a saját forrásoknak a Bizottság rendelkezésére bocsátására vonatkozó kötelezettség alól, e tagállamnak bizonyítania kell a szóban forgó jogosultságok megállapítására és a B számlán való lekönyvelésükre irányuló eljárás szabályszerűségét, beleértve a vonatkozó határidők betartását is. Ilyen bizonyítás hiányában az említett tagállam nem részesülhet e mentességben, és következésképpen rendelkezésre kell bocsátania a saját forrásokat. E rendelkezésre bocsátás ezért nem minősülhet az Unió érvényes jogalap nélküli gazdagodásának.

107 Ebből következik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 87. és 88. pontjában tévesen állapította meg, hogy nem a Cseh Köztársaság feladata a saját forrásokra vonatkozó műveletek szabályszerűségének bizonyítása.

108 A fenti indokok fényében az első jogalap mindkét részének helyt kell adni.

A második jogalapról

A felek érvei

109 A fellebbezésének alátámasztására felhozott második jogalapjával a Bizottság arra hivatkozik, hogy a megtámadott ítélet 94–126. pontjában a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot az 1150/2000 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének és 17. cikke (1) bekezdésének a Vámkódex 217. cikkének (1) bekezdésével és az EUMSZ 325. cikkel összefüggésben történő értelmezése során. A Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a Cseh Köztársaság megvárhatta, hogy az OLAF hivatalosan közölje az ellenőrzési küldetés során összegyűjtött bizonyítékokat, a cseh vámhatóság képviselője ugyanis jogosult volt arra, hogy a küldetésről való visszatérésekor az OLAF-tól kérje és megkapja a összegyűjtött bizonyítékokat. A Bizottság szerint a Cseh Köztársaságnak ezzel szemben rögtön a küldetés visszatérése után kérnie kellett volna az OLAF-tól az e küldetés során összegyűjtött bizonyítékokat, ami lehetővé tette volna számára, hogy a visszatérést követő napokban megállapítsa az Unió saját forrásokra való jogosultságát.

110 A Bizottság elsőként az 1150/2000 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének és 17. cikke (1) bekezdésének, valamint a Vámkódex 217. cikke (1) bekezdésének együttesen értelmezett rendelkezéseire hivatkozik.

111 Azt állítja, hogy a tagállamok feladata, hogy a lehető leghamarabb meghozzák a vámok hatékony és teljes összegben történő beszedésének biztosításához szükséges valamennyi intézkedést. Az 1150/2000 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének megfelelően a saját forrásokra való jogosultságot meg kell állapítani, „amint a vámjogszabályok által előírt feltételeknek eleget tesz a jogosultság számlákon történő lekönyvelését és az adós értesítését illetően.” A Vámkódex 217. cikkének (1) bekezdése értelmében a vámhatóságnak ki kell számítania a vámtartozásból származó vám összegét, amint rendelkezésére állnak a szükséges adatok, és ki tudja számítani ezen összeget, illetve meg tudja állapítani az adós személyét. Mivel a tagállamok felelősek a vámtartozás és a saját forrásokra való jogosultságok megállapításáért, az 1150/2000 rendelet 17. cikke (1) bekezdésének megfelelően minden szükséges intézkedést meg kell tenniük annak biztosítására, hogy az e rendelet 2. cikke alapján megállapított jogosultságoknak megfelelő összegeket az e rendeletben előírt feltételek szerint a Bizottság rendelkezésére bocsássák.

112 A Bizottság elismeri, hogy a vámtartozás megállapítása érdekében a tagállamok együttműködhetnek az OLAF-fal, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy – amint az az 1073/1999 rendelet (3) preambulumbekezdéséből kitűnik – az OLAF létrehozása és vizsgálati hatásköre nem érinti a nemzeti és az uniós szintű feladatok közötti jelenlegi megosztást és egyensúlyt. Így e rendelet 1. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, hogy az OLAF csak támogató szerepet tölt be, és csak nem kötelező erejű ajánlásokat adhat ki az uniós vagy nemzeti hatóságoknak címezve.

113 E körülmények között a Bizottság úgy véli, hogy az OLAF-vizsgálat lefolytatása nem mentesítheti a tagállamokat azon kötelezettség alól, hogy megtegyék az uniós jog által előírt szükséges intézkedéseket, és az OLAF által nyújtott segítség nem mentesítheti a tagállamokat a vámok beszedése során fennálló gondossági kötelezettségük alól. A jelen ügyben a Cseh Köztársaság tehát az ellenőrzési küldetéssel párhuzamosan, illetve attól függetlenül is köteles volt megtenni a vámtartozás megállapításához szükséges intézkedéseket. Amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 119. pontjában megállapította, a cseh vámhatóság képviselője rögtön az e kiküldetésről való visszatérésekor kérhette volna és megkaphatta volna az OLAF-tól a 2007. november 15-i jegyzőkönyvhöz csatolt bizonyítékokat, és azokat közölhette volna az illetékes cseh

hatóságokkal, ezek a bizonyítékok ugyanis elegendőek lettek volna a BAIDE vámtartozásának megállapításához. Egyébiránt a Cseh Köztársaság már az ellenőrzési küldetés befejezése előtt elegendő információval rendelkezett.

114 Ez a következtetés még inkább érvényes a tagállamoknak a saját források tekintetében fennálló felelősségére. A Törvényszék által elfogadott megközelítés ezzel szemben lehetővé tenné valamely tagállam számára, hogy tétlenséget és hanyagságot tanúsítson pusztán amiatt, hogy az OLAF kötelezettséget vállalt arra, hogy közli vele az ellenőrzési küldetés során összegyűjtött bizonyítékokat.

115 A vámtartozás gyors megállapítására vonatkozó követelményt egyébként az 515/97 rendelet 45. cikkének (1) bekezdése is alátámasztja. E követelmény lehetővé teszi e rendelet 20. cikke (2) bekezdése b) pontja hatékony érvényesülésének, és különösen a tagállamok által az OLAF által harmadik országokban végzett ellenőrzési küldetésekbe küldött szakértők részvételének biztosítását.

116 Másodsorban a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék az EUMSZ 325. cikket is megsértette. E rendelkezés feltétel nélküli eredménykötelezettséget ír elő a tagállamok számára a vámok hatékony és teljes összegben történő beszedésének biztosítása érdekében, és csak az arányosság, az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása mellett meghozandó intézkedések megválasztása tekintetében hagy szabadságot számukra. Így az említett rendelkezés alapján a Cseh Köztársaságnak legkésőbb az ellenőrzési küldetés befejezését követő napokban meg kellett volna állapítania a vámtartozást.

117 A Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a vámtartozást késedelmesen állapították meg, és így az e tartozásnak megfelelő összegeket nem szabályszerűen könyvelték le a B számlán. A vámtartozás késedelmes megállapításával a Cseh Köztársaság maga idézte elő az 1150/2000 rendelet 6. cikke (3) bekezdése b) pontja alkalmazási feltételeinek teljesülését, így a Törvényszék – hiba elkövetése nélkül – nem állapíthatta meg, hogy e rendelet 17. cikkének (2) bekezdése alkalmazandó.

118 A Cseh Köztársaság erre azt válaszolja, hogy a második jogalap elfogadhatatlan. Ugyanis, először is, a fellebbezés 55. lábjegyzetében előterjesztett azon érvelés, amely szerint e tagállam már azelőtt elegendő információval rendelkezett ahhoz, hogy megállapítsa a BAIDE által fizetendő dömpingellenes vámokat, mielőtt részt vett volna az ellenőrzési küldetésben, nem függ össze e jogalap tárgyával. Emellett új jogalap is, mert a Törvényszék előtt a Bizottság nem állította, hogy a Cseh Köztársaság elegendő információval rendelkezett ahhoz, hogy az ellenőrzési küldetés vége előtt ilyen megállapítást tegyen. Másodszor, az EUMSZ 325. cikk állítólagos megsértésére vonatkozó érvre először a fellebbezés szakaszában hivatkozott a Bizottság. Harmadszor, a formálisan a megtámadott ítélet 94–126. pontja ellen irányuló második jogalap valójában csak ezen ítélet 122–125. pontjára vonatkozik.

119 Mindenesetre a Cseh Köztársaság úgy véli, hogy a második jogalap megalapozatlan is, mivel jogszerűen várhatta meg, hogy az OLAF továbbítsa neki a jelentését.

120 Először is, sem a Bizottság saját forrásokra vonatkozó döntéshozatali jogkörének hiánya, sem az OLAF ajánlásainak nem kötelező jellege nem cáfolja meg azt, hogy a tagállamoknak a Bizottsággal és az OLAF-fal való hatékony együttműködése bizonyos esetekben lényeges feltétele annak, hogy a tagállamok megállapíthassák a saját forrásokra vonatkozó jogosultságokat, és beszedhessék azokat.

121 Másodszor, a Törvényszék által tett ténymegállapításokból kitűnik, hogy a vitatott behozatalokra vonatkozó vámokat csak az ellenőrzési kiküldetés keretében szerzett bizonyítékok alapján lehetett megállapítani. Az OLAF, amely kötelezettséget vállalt arra, hogy ezeket az információkat közli a Cseh Köztársasággal, késedelmesen, azaz 2008. július 9-én közölte vele azokat, megsértve ezzel a kötelezettségvállalását. A Cseh Köztársaság úgy véli, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvének megfelelően jogszerűen várhatta el, hogy az OLAF tiszteletben tartsa kötelezettségvállalását.

122 Harmadszor a Bizottság megpróbálta a Cseh Köztársaságra hárítani a bizonyítékok OLAF általi késedelmes továbbításához kapcsolódó saját késedelme miatti felelősséget.

123 A Törvényszék tehát nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 123. és 126. pontjában megállapította, hogy a jelen ügy körülményei között nem róható fel e tagállamnak, hogy nem kérte az OLAF-tól rögtön az ellenőrzési küldetés befejezésekor a bizonyítékok továbbítását.

124 Mindenesetre, amennyiben a Bizottság vitatja azt a tényt, hogy a Cseh Köztársaság szükségesnek vélhette – amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 124. pontjában megállapította – megvárni, hogy a bizonyítékokat az OLAF megvizsgálja és ellenőrizze, e tagállam megjegyzi, hogy az alkalmazandó szabályozás éppen azt írja elő, hogy az OLAF által folytatott vizsgálat keretében összegyűjtött bizonyítékokat megvizsgálják, értékeljék, majd megküldjék a tagállamoknak küldetési jelentések és vizsgálati jelentések formájában. Ráadásul az 1073/1999 rendelet (16) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 9. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy az OLAF küldetési jelentése jelentős bizonyító erővel rendelkezik. Az OLAF a legalkalmasabb arra, hogy megvizsgálja és értékelje a bizonyítékokat, amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 124. pontjában rámutatott, annál is inkább, mivel ezeket a bizonyítékokat harmadik országban folytatott ellenőrzési küldetés keretében szerezték be, és azok számos tagállamra hatással lehetnek.

125 A Cseh Köztársaság hozzáteszi, hogy az OLAF-nak volt lehetősége arra, hogy a küldetési jelentés elkészítése előtt átadja a tagállamoknak a releváns bizonyítékokat, mégpedig az 515/97 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésével együttesen értelmezett 1073/1999 rendelet 10. cikkének megfelelően. Márpedig az OLAF tudta, hogy a Cseh Köztársaságnak szüksége van az összegyűjtött bizonyítékra, és a küldetési jelentés jelentős késedelmére tekintettel élhetett volna ezzel a lehetőséggel.

126 A Belga Királyság és a Lengyel Köztársaság lényegében a Cseh Köztársaság által képviselt álláspontot támogatja.

127 A Belga Királyság hozzáteszi, hogy a Bizottságnak a tagállamokat terhelő felelősségre alapított érvelése azt eredményezné, hogy kizárólag a Cseh Köztársaság viselné az OLAF-nak betudható késedelem negatív pénzügyi következményeit. Ezenkívül a Bizottságnak az 515/97 rendelet 20. cikke (1) és (2) bekezdésének hatékony érvényesülésére vonatkozó érve nem fogadható el. Végül az EUMSZ 325. cikk nem értelmezhető úgy, hogy az a jelen ügy körülményei között a tagállamok számára az 1150/2000 rendeletben előírtakhoz képest további kötelezettségeket ír elő.

128 A Lengyel Köztársaság hangsúlyozza, hogy nem állapítható meg, hogy a Cseh Köztársaság megsértette az EUMSZ 325. cikket, mivel megfelelő erőfeszítéseket tett a szóban forgó vámtartozás megállapítása érdekében.

A Bíróság álláspontja

– *Az elfogadhatóságról*

129 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ha valamely félnek megengednék, hogy először a Bíróság előtt hozzon fel olyan jogalapot, amelyet a Törvényszék előtt nem terjesztett elő, az azt jelentené, hogy e fél a Törvényszék által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a fellebbezési eljárásban korlátozott hatáskörrel rendelkező Bírósághoz. A fellebbezési eljárás keretében tehát a Bíróság hatásköre az első fokon tárgyalt jogalapokról és érvekről hozott jogi döntés értékelésére korlátozódik (1994. június 1-jei Bizottság kontra Brazzelli Lualdi és társai ítélet, C-136/92 P, EU:C:1994:211, 59. pont; 2020. február 26-i EKSZ kontra Alba Aguilera és társai ítélet, C-427/18 P, EU:C:2020:109, 45. pont).

130 Márpedig a Bíróság több alkalommal kimondta, hogy a fellebbező fellebbezésének alátámasztására a megtámadott ítéletből eredő, annak érdemi jogi vitatására irányuló jogalapokat is felhozhat (lásd ebben az értelemben: 2007. november 29-i Stadtwerke Schwäbisch Hall és társai kontra Bizottság ítélet, C-176/06 P, EU:C:2007:730, 17. pont; 2020. február 26-i EKSZ kontra Alba Aguilera és társai ítélet, C-427/18 P, EU:C:2020:109, 54. pont).

131 A jelen ügyben először is – még ha a Cseh Köztársasághoz hasonlóan a fellebbezés 55. lábjegyzetét úgy is kellene érteni, mint arra vonatkozó állítást, hogy e tagállam már az ellenőrzési küldetés visszatérése előtt elegendő információval rendelkezett a szóban forgó jogosultságok megállapításához – ezen állítás nem szerepel a második jogalap szövegében. E lábjegyzet tehát nem befolyásolja az említett jogalap elfogadhatóságát.

132 Másodszor, bár igaz, hogy a Bizottság a Törvényszék előtt nem hivatkozott az EUMSZ 325. cikkre, az e rendelkezésre alapított érv annak bizonyítására irányul, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot. Következésképpen ez az érv elfogadható.

133 Harmadszor, a második jogalapban vitatott pontok nem egyértelmű megjelölése, még ha bizonyítást is nyerne, egyáltalán nem akadályozta meg a Cseh Köztársaságot abban, hogy megértse e jogalap lényegét, amely egyértelműen kitűnik a Bizottság beadványaiból, és abban, hogy védekezésül előterjessze érveit.

134 Ennélfogva az második jogalap elfogadható.

– *Az ügy érdeméről*

135 Második jogalapjával a Bizottság lényegében a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 94–126. pontjában szereplő, arra az időpontra vonatkozó megállapításainak megalapozottságát vitatja, amikor a Cseh Köztársaságnak meg kellett állapítania a BAIDE által a vitatott behozatalokkal kapcsolatban fizetendő dömpingellenes vámokat.

136 E pontokban a Törvényszék lényegében úgy ítélte meg, hogy a Cseh Köztársaság nem volt köteles e jogosultságokat az ellenőrzési küldetésről való visszatérést követő napokban megállapítani, hanem jogszerűen várhatta meg az OLAF jelentésének továbbítását, amelyhez csatolták az e küldetés során összegyűjtött bizonyítékokat.

137 Konkrétabban, a Törvényszék a megtámadott ítélet 119. és 121. pontjában úgy ítélte meg, hogy a cseh vámhatóságnak az ellenőrzési küldetésben részt vevő képviselője jogosult volt arra, hogy az OLAF-tól kérje és megkapja a 2007. november 15-i jegyzőkönyvhöz csatolt bizonyítékokat, és közölje azokat az illetékes cseh hatóságokkal annak érdekében, hogy azokat bizonyítékként felhasználja a BAIDE-val szemben, még akkor is, ha az OLAF-nak meg kellett vizsgálnia ezeket a bizonyítékokat azok megküldése előtt. Ezen ítélet 122–124. pontjában azonban a Törvényszék megállapította, hogy az OLAF vállalta, hogy e bizonyítékokat 2008 elején közli a Cseh Köztársasággal, de késlekedett a bizonyítékot tartalmazó jelentésének megküldésével. E körülmények között a Törvényszék szerint nem volt róható fel a Cseh Köztársaságnak, hogy megvárta az OLAF jelentésének közlését, és nem kérte a bizonyítékok rendelkezésre bocsátását az ellenőrzési küldetés befejeztekor. Mindezekre tekintettel a Törvényszék a megtámadott ítélet 125. pontjában megállapította, hogy a Cseh Köztársaság bizonyította, hogy az ellenőrzési küldetés befejeztekor nem rendelkezhetett a BAIDE által a vitatott behozatal után fizetendő dömpingellenes vámok megállapításához szükséges bizonyítékokkal.

138 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy – amint az a jelen ítélet 88. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik – az uniós jog jelenlegi állapotában az Unió saját forrásai rendszerének kezelése a tagállamok feladata, és az kizárólag az ő hatáskörükbe tartozik

139 Továbbá, mivel közvetlen kapcsolat áll fenn a vámokból származó bevételek beszedése és a megfelelő forrásoknak a Bizottság rendelkezésére bocsátása között, az EUMSZ 325. cikk (1) bekezdésében a tagállamokra nézve előírt kötelezettségeknek megfelelően a tagállamok feladata, hogy az Unió pénzügyi érdekeit védjék a csalással vagy az ezen érdekeket sértő egyéb jogellenes tevékenységekkel szemben, valamint hogy megtegyék az e vámok, és ebből következően e források hatékony és teljes összegben való beszedésének biztosításához szükséges intézkedéseket (2022. március 8-i Bizottság kontra Egyesült Királyság [Az alulértékeléssel elkövetett csalás elleni küzdelem] ítélet, C-213/19, EU:C:2022:167, 346. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

140 E hatáskörük gyakorlása során a tagállamok az 1150/2000 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében kötelesek megállapítani az Unió saját forrásokra való jogosultságát, amint a vámjogszabályok által előírt feltételek „a jogosultság számlákon történő lekönyvelését és az adós értesítését illetően” teljesülnek. A tagállamoknak a saját forrásokra való uniós jogosultság megállapítására irányuló kötelezettsége tehát e feltételek teljesülésekor keletkezik, anélkül hogy szükség lenne arra, hogy a könyvelésbe vételre ténylegesen sor kerüljön. Amint az a Vámkódex 217., 218., és 218. cikkéből következik, e feltételek akkor teljesülnek, amikor a vámhatóságok számára rendelkezésre állnak a szükséges adatok, és így ki tudják számítani a vámtartozásnak megfelelő összeget és meg tudják állapítani az adós személyét (lásd ebben az értelemben: 2005. november 15-i Bizottság kontra Dánia ítélet, C-392/02, EU:C:2005:683, 57–59. pont).

141 A jelen ügyben a Törvényszék által a megtámadott ítélet 1., 99., 178. és 183. pontjában megállapított azon ténybeli helyzetből, amelyet a Bíróság előtt nem vitattak, és így a Bíróságnak nem kell megvizsgálnia, az következik, hogy először is a Cseh Köztársaság jóval az ellenőrző küldetést megelőzően tudomása volt a Laoszból származó és a BAIDE által a területére behozott csalárd behozatalokról, másodszor e tagállam e küldetést megelőzően megküldte az OLAF-nak azon vitatott behozatalok jegyzékét, amelyek eredetét ellenőrizni kellett, harmadszor pedig a cseh vámhatóság képviselője részt vett az említett küldetésben, és ugyanezen küldetés végén aláírta a 2007. november 15-i jegyzőkönyvet.

142 A Törvényszék által a megtámadott ítélet 2., 122. és 124. pontjában tett ténymegállapításokból az is kitűnik, hogy az OLAF az ellenőrzési küldetés visszatértekor vállalta, hogy 2008 elején közli a Cseh Köztársasággal az e látogatás során összegyűjtött bizonyítékokat, de az OLAF csak 2008. július 9-én közölte a jelentését, amelyhez csatolta e bizonyítékokat, míg a Cseh Köztársaság szükségesnek tartotta megvárni, hogy az említett bizonyítékokat az OLAF megvizsgálja és ellenőrizze, mielőtt azokat egy utólagos adómegállapítási eljárás keretében felhasználta volna.

143 Márpedig mindezek alapján a Törvényszék – téves jogalkalmazás nélkül – nem állapíthatta meg a megtámadott ítélet 124–126. pontjában, hogy a Cseh Köztársaság megvárhatta az OLAF jelentésének bizonyítékokkal együtti továbbítását, anélkül hogy adott esetben e jelentés véglegesítése előtt kérte volna e bizonyítékok továbbítását, és e tagállam nem sértette meg az Unió saját forrásai rendszerének kezelése keretében rá háruló kötelezettségeket azáltal, hogy az ellenőrzési küldetés visszatértét követő napokban nem állapította meg a szóban forgó jogosultságokat.

144 Figyelembe véve ugyanis a saját források rendszerének kezelése, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek védelme keretében a tagállamokra háruló felelősséget, valamely tagállam, noha tudomása van az azonosított behozatalokat érintő csalás komoly kockázatáról, és e kockázatot az OLAF által e tagállam képviselőjének jelenlétében lefolytatott külső vizsgálat során ellenőrizték és megerősítették, nem szorítkozhat arra, hogy több hónapon keresztül az OLAF végleges jelentésének bizonyítékokkal együtti továbbítását várja, és nem kéri e bizonyítékok előzetes megküldését. Ellenkezőleg, e felelősségre tekintettel az említett tagállam feladata, hogy megtegyen minden megfelelő intézkedést, amely lehetővé teszi számára a szóban forgó jogosultság megállapításához szükséges tények összegyűjtését.

145 Az ellenkérelemben előadott érvek egyike sem alkalmas e következtetés megcáfolására.

146 Először is, ami az arra alapított érvet illeti, hogy az OLAF késlekedett a jelentésének és a bizonyítékoknak a megküldésével, meg kell állapítani, hogy a külső vizsgálatnak az OLAF által valamely harmadik országban történő lefolytatása nem mentesítheti a tagállamokat azon felelősség alól, amely az uniós jog jelenlegi állapotában őket terheli az Unió saját forrásai rendszerének kezelésével kapcsolatban.

147 Így egyrészt az 1073/1999 rendelet (3) preambulumbekezdésére tekintettel a vizsgálat lefolytatása nem módosíthatja a felelősség a nemzeti és az uniós szint közötti megosztását és egyensúlyát. Az OLAF – amint az e rendelet 1. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik – az Unió pénzügyi érdekeinek csalással szembeni védelmére irányuló fellépés tekintetében támogató és koordináló szerepet tölt be. Az OLAF által végzett vizsgálat befejezését követően általa készített jelentések e rendelet 9. cikkének (1) bekezdése szerint „feltüntetik a megállapított tényeket, a pénzügyi veszteség mértékét, amennyiben van, továbbá a vizsgálat által feltárt eredményeket és az [OLAF] igazgató[jának] javaslatait a meghozandó intézkedésekről.” Így a tagállamok feladata eldönteni, hogy az uniós jog szerinti feladataik ellátása során milyen lépéseket kell tenni az ilyen jelentés nyomán.

148 Másrészt az 1073/1999 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében az OLAF „mindenkor jogosult a külső vizsgálatok lefolytatása alkalmával megszerzett információt az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai számára megküldeni”. Figyelembe véve a „jogosult” kifejezés használatát, amely arra utal, hogy az OLAF e tekintetben mérlegelési mozgástérrel rendelkezik, e

rendelkezésből nem lehet arra következtetni, hogy mentesíti az érintett tagállamot a saját források rendszerének kezelésével kapcsolatos felelőssége alól az, hogy az OLAF a jelentésének véglegesítése előtt elmulasztotta továbbítani a bizonyítékokat.

149 Másodszor, az OLAF-ot terhelő lojális együttműködés kötelezettsége sem módosíthatja az 1073/1999 rendeletben foglalt feladat- és hatáskörmegosztást (lásd analógia útján: a Bíróság elnökének 2005. április 19-i Tillack kontra Bizottság végzése, C-521/04 P(R), EU:C:2005:240, 33. pont), és nem is mentesítheti a tagállamokat az Unió saját forrásai rendszerének kezelésével kapcsolatos felelősségük alól.

150 Ezenkívül az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében foglalt lojális együttműködés elve alapján a tagállamok, amelyekre szintén vonatkozik ezen elv, kötelesek minden megfelelő intézkedést megtenni az uniós jog hatályának és hatékonyságának biztosítása érdekében (lásd ebben az értelemben: 2022. március 8-i Bizottság kontra Egyesült Királyság [Az alulértékeléssel elkövetett csalás elleni küzdelem] ítélet, C-213/19, EU:C:2022:167, 584. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

151 A fenti indokok alapján a második fellebbezési jogalapnak helyt kell adni.

152 Ezért hatályon kívül kell helyezni a megtámadott ítéletet, amennyiben a Törvényszék a rendelkező rész 1. pontjában helyt adott a keresetnek az Unió saját forrásai címén fizetett 17 828 399,66 CZK (hozzávetőleg 700 000 euró) Bizottság általi visszatérítésére vonatkozó részében.

A Törvényszékhez benyújtott keresetről

153 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint a Bíróság a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén, ha a per állása megengedi, az ügyet maga is eldöntheti érdemben.

154 A jelen ügyben mivel a Cseh Köztársaság által a Törvényszékhez benyújtott kereset olyan érveken alapul, amelyek a Törvényszék előtt kontradiktórius vita tárgyát képezték, és amelyek vizsgálatához nem szükséges semmilyen további pervezető intézkedés elfogadása vagy az ügy iratainak vizsgálata (lásd analógia útján: 2020. szeptember 8-i Bizottság és Tanács kontra Carreras Sequeros és társai ítélet, C-119/19 P és C-126/19 P, EU:C:2020:676, 130. pont). E körülmények között, mivel per állása megengedi, a jelen jogvitát érdemben el kell dönteni.

155 E tekintetben a jelen ítélet 152. pontjából következik, hogy a Bíróság csak annyiban helyezi hatályon kívül a megtámadott ítéletet, amennyiben az a rendelkező részének 1. pontjában helyt adott a Cseh Köztársaság keresetének, amennyiben e kereset 17 828 399,66 CZK (hozzávetőleg 700 000 euró) Bizottság általi visszatérítésére irányul.

156 A megtámadott ítélet rendelkező részének 2. pontja, amelyben a Törvényszék elutasítja a Cseh Köztársaság keresetét az ezt meghaladó részében, nem képezte a fellebbezés tárgyát, ezért ezen ítélet részleges hatályon kívül helyezése ellenére jogerőre emelkedett (lásd ebben az értelemben: 2021. március 4-i Bizottság kontra Fútbol Club Barcelona ítélet, C-362/19 P, EU:C:2021:169, 109–111. pont).

157 A T-151/20. sz. ügyben benyújtott kereset tehát csak annyiban marad fenn, amennyiben az a vitatott összeg visszatérítésére irányul.

158 Keresetének alátámasztására a Cseh Köztársaság lényegében azt állítja, hogy nem köteles megfizetni ezen összeget, mivel csak az OLAF jelentésének továbbítását követően tudta meghozni az ezen összeg beszedéséhez szükséges intézkedéseket. Arra hivatkozik, hogy az 1150/2000 rendelet 17. cikkének (2) bekezdése alapján mentesülnie kell a saját források rendelkezésre bocsátásának kötelezettsége alól, mivel nem tudja beszedni a vámtartozást, ugyanis a BAIDE 2008 májusától nem folytat tevékenységet a Cseh Köztársaság területén.

159 Mindazonáltal, amint a jelen ítélet 100., 103. és 105. pontjában felidézésre került, a tagállam nem mentesülhet azon kötelezettség alól, hogy az 1150/2000 rendelet 2. cikkével összefüggésben értelmezett 6. cikke (3) bekezdésének b) pontjában előírt határidő betartásával a B számlán nem szabályszerűen lekönyvelt jogosultságoknak megfelelő összegeket a Bizottság rendelkezésére bocsássa, amennyiben e jogosultságokat késedelmesen állapították meg. Márpedig a jelen ítélet 141–144. pontjából következően a Cseh Köztársaság azáltal, hogy a jelen ügy sajátos körülményei között elmulasztotta megtenni a jogosultságok lehető legrövidebb időn belüli megállapításának biztosításához szükséges intézkedéseket, nem bizonyította, hogy kellő időben megállapította a szóban forgó jogosultságokat, következésképpen azt sem bizonyította, hogy azokat az e rendelet 6. cikke (3) bekezdésének b) pontjában előírt határidő betartásával szabályszerűen lekönyvelt a B számlán.

160 A Cseh Köztársaság ezért nem hivatkozhat az 1150/2000 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésére annak érdekében, hogy mentesüljön a vitatott összeg Bizottság rendelkezésére bocsátására vonatkozó kötelezettsége alól. E tagállam tehát nem bizonyította, hogy a vitatott összegnek az Unió rendelkezésére bocsátásának megtagadása megfelel a rá háruló valamennyi kötelezettségnek, és ennélfogva nem bizonyította az Uniónak a jelen ítélet 83. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett „érvényes jogalap nélküli gazdagodását”.

161 Ezen indokok összességére tekintettel a Cseh Köztársaság által a T-151/20. sz. ügyben benyújtott keresetet el kell utasítani annyiban, amennyiben az a vitatott összeg visszatérítésére irányul.

A költségekről

162 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozott, és a Bíróság maga hoz a jogvita kapcsán végleges határozatot, a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

163 A jelen ügyben a Cseh Köztársaság pervesztes lett mind a C-494/22. P. sz. ügyben, mind pedig a T-151/20. sz. ügy Bíróság által hivatkozott részében. A Cseh Köztársaság továbbá pervesztes lett a T-151/20. sz. ügy fennmaradó részében is. Így a Bíróság a Cseh Köztársaság keresetét a megtámadott ítélet és jelen ítélet értelmében teljes egészében elutasítja. E körülmények között a Cseh Köztársaságot a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségein felül a Bizottság részéről mind az elsőfokú eljárással, mind pedig a fellebbezési eljárással kapcsolatban felmerült költségek viselésére.

164 Az eljárási szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket. Az eljárásba beavatkozó Belga Királyság, Holland Királyság és Lengyel Köztársaság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A Bíróság az Európai Unió Törvényszéke 2022. május 11-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ítéletét (T-151/20, EU:T:2022:281) hatályon kívül helyezi azon részében, amennyiben az ezen ítélet rendelkező részének 1. pontjában helyt adott a Cseh Köztársaság keresetének annyiban, amennyiben az az Európai Unió saját forrásai címén megfizetett 17 828 399,66 cseh korona (CZK) (hozzávetőleg 700 000 euró) összeg Európai Bizottság általi visszatérítésére irányul.**

2) **A Bíróság a T-151/20. sz. ügyben indított keresetet elutasítja annyiban, amennyiben az az Európai Unió saját forrásai címén megfizetett 17 828 399,66 cseh korona (CZK) (hozzávetőleg 700 000 euró) összeg Európai Bizottság általi visszatérítésére irányul.**

3) **A Bíróság a Cseh Köztársaságot kötelezi a saját költségein felül az Európai Bizottság részéről az elsőfokú eljárással és a fellebbezési eljárással összefüggésben felmerült költségek viselésére.**

4) **A Belga Királyság, a Holland Királyság és a Lengyel Köztársaság maga viseli saját költségeit.**

Aláírások